

N:o 69.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1890.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen angående förmånsrätt för
arbetares fordran å ogulden arbetslön.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 53 andra punkten.)

Till Konungen.

Under senare tiden hafva åtskilliga tilldragelser inträffat, hvilka rigtat allmän uppmärksamhet på nödvändigheten att söka genom lagstiftningsåtgärder bereda arbetare skydd mot sådan förlust af arbetsförtjenst, som uppstår genom arbetsgifvares bristande vilja eller förmåga att i detta afseende fullgöra sina förbindelser. I sådant syfte har inom riksdagen förslag blifvit väckt derom, att åt arbetare måtte beredas förmånsrätt för deras lönefordran i arbetsgifvares konkurs. Det sålunda framställda förslag har synts Riksdagen värdt att af lagstiftaren beaktas. Obestriddigt torde det vara, att en person, hvilken är för sitt uppehälle uteslutande hänvisad till den inkomst han dag efter annan kan med sitt arbete förvärfva, vida hårdare än andra borgenärer drabbas af den förlust, som kan förorsakas derigenom att den, för hvilken han utfört arbete, kommit på obestånd. Arbetaren torde ock hafva svårare än andra att genom egen omtanke skydda sig mot dylik förlust. Han saknar vanligen både tillfälle att förskaffa sig kännedom om arbetsgifvarens affärsställning och förmåga att bedöma densamma. Äfven om han befarar att arbetsgifvaren kommit på obestånd, är arbetarens ställning dock ofta sådan, att han hvarken kan lemna sin plats eller med erforderligt eftertryck fordra utbekommande af till äfventyrs innestående aflöning. Goda skäl synas därför tala för att tillerkänna arbetare i allmänhet förmånsrätt för ogulden arbetsförtjenst.

På sätt af flere i senare tider gifna domar framgår, har Eders Kongl. Maj:t ansett stadgandet i 17 kap. 4 § handelsbalken om förmånsrätt för betjenters och tjenstehjons lön för sista året tillämpligt jemväl i fråga om arbetare, hvilka icke kunnat hänföras till betjenter eller tjenstehjon, men hvilka dock haft mera stadig anställning. Hvad sålunda i detta hänseende blifvit praxis anser Riksdagen böra göras till uttrycklig lag, hvarvid äfven synes böra under lagen innefattas alla slag af arbetare, således icke blott sådana som hafva fast och stadigvarande anställning.

Den betänklighet mot införande af en ny förmånsrätt, som med hänsyn till den allmänna krediten kan förefinnas, torde förlora en väsentlig del af sin betydelse, om i lagen bestämmes såsom vilkor för förmånsrätten, att arbetslönen skall vara intjenad och icke för längre tid inestående, samt till följd deraf de fordringar, hvilka skola komma i åtnjutande af den nya förmånsrätten, i regeln blifva föga betydande. Huruvida en tid af en eller två månader kan anses lämplig, eller denna tid till äfventyrs bör utsträckas något derutöfver, har Riksdagen ansett böra öfverlemnas åt Eders Kongl. Maj:t att efter skedd utredning pröfva.

Mera tvifvelaktigt vill det synas, om ifrågavarande förmånsrätt bör, såsom äfven blifvit ifrågasatt, gälla jemväl för arbetslön, som ännu icke blifvit intjenad. På sådant sätt skulle nemligen en ganska betydande del af gäldenärens egendom kunna tagas i anspråk för arbetarnes fordringar till förfång för andra fordringsegare.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lagbestämmelser, hvarigenom förmånsrätt i gäldbunden arbetsgifvares egendom beredes icke allenast åt fordran å ogulden arbetslön, som tillkommer fast anstälde arbetare, utan äfven åt dylik fordran, som arbetare utan fast anställning för viss kortare tid har hos arbetsgifvaren inestående.

Stockholm den 14 maj 1890.

Med undersätlig vörndnad:
